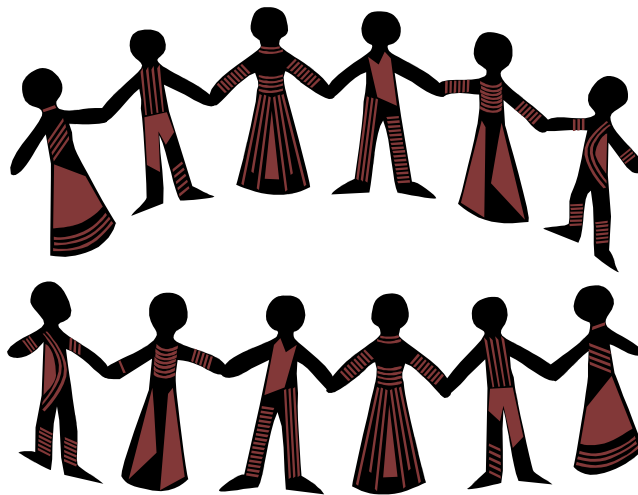

LIKABEHANDLINGSPLAN

Plan mot kränkande behandling

Härneviskolan

2014/15

Inledning

Verksamheten i skolan ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som vårt samhälle vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan ska gestalta och förmedla.

Bestämmelser i diskrimineringslagen och skollagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling. En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling, och alla elever har rätt att vistas i skolan utan att utsättas för diskriminering eller kränkande behandling.

I läroplanen finns riktlinjer för arbetet med normer och värden.

Alla som arbetar i skolan skall:

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen.
- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor,
- aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper och
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

Denna plan omfattar all verksamhet vid Härneviskolan - fritidshem, förskoleklass, grundskola och grundsärskola.

Vad är diskriminering och kränkande behandling?

Diskriminering innebär att en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder eller funktionshinder.

Trakasserier är handlingar som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling är handlingar som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Mobbning är en form av kränkande behandling som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Att avvika från normen, att i något avseende uppfattas som annorlunda, är ofta en grund för kränkning.

Kränkningarna kan vara

fysiska

verbala

text- och bildburna

psykosociala

t.ex. bli utsatt för slag, sparkar och knuffar

t.ex. svordomar, viska, sprida rykten, reta, hota, härma, öknamn

t.ex. klotter, brev, lappar, listor (rangordning), e-post, internet, sms, mms

t.ex. suckar, grimaser, menande blickar, göra miner och gester, utfrysning

Vision

En trygg skolmiljö som ger eleverna lust att lära.

Alla elever ska bemötas utifrån sina förutsättningar och ha lika rättigheter och möjligheter. Härneviskolan skall vara fri från diskriminering och kränkande behandling.

Ansvarsfördelning

Rektor ansvarar för

- att all personal, elever och vårdnadshavare känner till att alla former av diskriminering och kränkande behandling är förbjudna på skolan.
- att det vid skolan bedrivs ett målinriktat arbete som tillgodoser elevernas rätt till likabehandling och motverkar diskriminering och kränkande behandling.
- att upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera skolans likabehandlingsplan.
- att kartläggning av elevernas trygghet och trivsel genomförs regelbundet och att resultatet analyseras och bildar underlag för den årliga handlingsplanen.

All personal ansvarar för

- att vara väl förtrogen med skolans likabehandlingsplan och arbeta efter den.
- att bemöta elever och arbetskamrater på ett respektfullt sätt.
- att reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar i arbetet.
- att direkt reagera och agera om diskriminering och kränkande behandling förekommer.
- att vidta åtgärder när diskriminering eller kränkande behandling misstänks, anmäls eller upptäcks.
- att dokumentera diskriminering eller kränkande behandling som förekommer samt de åtgärder som vidtagits.
- att anmäla till antimobbingteamet om de åtgärder som vidtagits ej har effekt.

Alla elever ansvarar för

- att följa skolans och klassens ordningsregler.
- att berätta för en vuxen när diskriminering och kränkande behandling förekommer.

Alla vårdnadshavare ansvarar för

- att vara uppmärksamma och meddela skolan om någon elev utsätts för diskriminering//kränkningar.

Främjande arbete

Det främjande/grundläggande arbetet på skolan syftar till att förstärka respekten för allas lika värde. Det är en naturlig del i det vardagliga arbetet som riktas mot alla och bedrivs utan förekommen anledning.

Grundläggande för arbetet vid Härneviskolan är att

- alla som arbetar i skolan – elever och vuxna – har ett gemensamt ansvar för att skolan är en bra arbetsplats med god arbetsmiljö där diskriminering eller kränkande behandling ej uppstår.
- alla vuxna tar ansvar för alla elever på skolan och arbetar, aktivt och medvetet, för att bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor.
- alla vuxna arbetar för att eleverna ska få goda kunskaper om mänskliga rättigheter och kunna ta avstånd från att människor behandlas illa.

- alla arbetar för att motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling samt främja flickors och pojkars lika rätt och möjligheter.
- alla vuxna är goda föredömen som reagerar och vidtar åtgärder när diskriminering/kränkningar förekommer. Vuxna som ser, bryr sig och sätter gränser ger trygghet. Ett diskriminerande/kränkande beteende eller bemötande kan aldrig accepteras oavsett vem det gäller eller vem som drabbas.
- vi uppmanar föräldrarna att ta aktiv del i elevernas skolsituation och kunskapsutveckling. Hemmen informeras om vad som gäller för arbetet i skolan, bl.a. normer och regler. Viktigt att hem - skola har en öppen dialog.

Förebyggande arbete

Skolans förebyggande arbete är fokuserat på att skapa delaktighet, goda relationer och en trygg miljö som främjar vänskap och förebygger kränkningar.

Det förebyggande arbetet integreras som en naturlig del i verksamheten och kan beskrivas i följande punkter:

- Skolans likabehandlingsplan, gemensamma regler och rutiner ska vara väl kända av alla. Skriftlig och muntlig information till personal, elever och föräldrar vid läsårsstart.
- Läsårets arbete med elevgruppen inleds med en period av intensivt värdegrundsarbete utifrån skolans regler och likabehandlingsplan. Elever och vuxna utarbetar ”spelregler” för samvaron i gruppen.
- I alla elevgrupper ska det finnas en metod för det regelbundna, förebyggande arbetet mot kränkande behandling/mobbning. Arbetet med attityder, normer och värderingar ska vara i fokus. Samtal och reflektion är viktigt. Exempel på metoder som används är: ”kompissamtal”/etiska samtal, rollspel, samarbetsövningar och sociala berättelser.
- Alla vuxna har ansvar för att tillgodose elevernas behov av trygghet. I arbetet med elevgruppen är det särskilt viktigt att tänka på följande:
 - att ”se” varje barn - ta i hand och hälsa varje morgon.
 - att det är den vuxne som bestämmer placering i klassrum/matsal och bildar grupper och lag.
 - att ge uppmuntran och beröm, både i arbete och lek.
 - att i skolan får eleverna inte dela ut inbjudningskort till privata fester, om inte hela klassen blir bjuden.
 - att eleverna inte får rösta öppet på varandra.
- Vid raster och annan utevistelse finns vuxna ute på skolgården som reagerar och agerar om något händer. Idrottsläraren ansvarar för att tillsynen i omklädningsrummen ordnas.
- Vi strävar efter att elever och föräldrar ska vara delaktiga i vårt arbete för en god arbetsmiljö via klassråd, elevråd, föräldraråd och föräldramöten.
- När elev är frånvarande, ej sjukanmäld el. ledig, ska ansvarig personal kontakta förälder så snart som möjligt, senast kl. 10.00.
- Utvecklingssamtal och trivselenkäter är regelbundna granskningar och ger värdefull information om resultatet av det förebyggande arbetet.
- Skolan har ett antimobbingteam. Arbetsgång för teamet – se bilaga 1.
- Alla vuxna har möjlighet till utbildning inom ramen för skolans kompetensutveckling.

Upptäcka diskriminering/kränkande behandling

- Vuxna finns med där eleverna är för att garantera god uppsikt under hela dagen. Schema för personal med rastansvar upprättas.
- De vuxnas ansvar är att vara lyhörda, fånga upp signaler och läsa mellan raderna, och förmedla signaler om kränkningar till klasslärare/arbetslag.
- Föräldrar uppmanas att vara uppmärksamma på kränkningar/mobbningstendenser och informera skolan om något barn utsätts för obehag.
- Varje termin genomför klassläraren utvecklingssamtal där elevens situation i skolan och i klassen, relationer till kamrater och vuxna diskuteras. Rektor genomför medarbetarsamtal med all personal.
- Trivselenkäter genomförs varje termin för att få en bild av den psykosociala miljön i varje klass och i skolan som helhet. Enkätresultatet analyseras av antimobbingteamet för ev. vidare utredningar. Enkätresultatet ligger också till grund för det fortsatta förebyggande arbetet.

Utreda och åtgärda diskriminering/kränkande behandling

Alla som arbetar i skolan är skyldiga att ingripa när elever trakasseras eller på annat sätt utsätts för kränkande handlingar som hotar elevens trygghet. Den enskilda personens upplevelse av diskriminering/kränkning ska alltid tas på allvar.

- Personal som blir vittne till kränkande handlingar eller får information om kränkande handlingar är skyldig att omedelbart ingripa genom att
 - avbryta handlingen, STOPP!
 - markera att handlingen INTE är OK, en klar och tydlig tillsägelse
 - enskilda samtal med de inblandade - TÄNK! - för att samla relevant information och dokumentera händelsen - se bilaga 2
 - informera ansvarig lärare om vad som hänt och vilka åtgärder som vidtagits. Bestäm, tillsammans med ansvarig lärare, vem som kontaktar föräldrarna. Dokumentera!
 - bestäm, tillsammans med ansvarig lärare, vem/vilka i personalgruppen som behöver informeras om händelsen samt vem som informerar.
 - föräldrarna kallas till samtal om situationen så kräver. Dokumentera!
 - bestäm när och hur uppföljningssamtal ska ske. Dokumentera!
 - överlämna dokumentationen till rektor.
- När tillsägelser, samtal och kontakt med hemmet ej får önskad effekt d. v. s kränkningarna upprepas
 - ansvarig lärare/arbetslag kartlägger situationen/utreder och dokumenterar.
 - föräldrar och elever kallas till samtal.
 - rektor och klasslärare/personal från arbetslaget deltar och handlingsplan upprättas.
 - datum för uppföljningssamtal bokas
- Om det vid kartläggningen/utredningen konstaterats att mobbning föreligger el. när misstanken om mobbning är stark, överlämnar klassläraren/arbetslaget ärendet till antimobbingteamet. Arbetsgång – se bilaga 1.

- Rektor ansvarar för utredning och åtgärder när personal diskriminerar/kränker elev.

Arbetsgång:

- rektor samlar information om händelsen, enskilda samtal med de inblandade
- berörda vårdnadshavare kontaktas
- samtal med berörd personal
- uppföljningssamtal

Om kränkningarna fortsätter vidtas arbetsrättsliga åtgärder enligt Lagen om anställningsskydd (LAS) och kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser (AB).

Dokumentation

Dokumentation är en viktig del i arbetet för likabehandling. All personal har ansvar för att händelser dokumenteras på ett sådant sätt att ett ärende kan följas från upptäckt till dess att det bedöms som avslutat.

All dokumentation överlämnas till rektor. Dokumenten förvaras i pärm inlåst i kassaskåp.

Resultat av föregående års åtgärder

Åtgärd: *De områden ute på skolgården som eleverna angivit som otrygga (baksidan av skolbyggnaden: panna - fotbollen, rutschbanan), ska prioriteras av de vuxna som är ute på rasterna.*

Resultat: Elevernas enkätsvar visar att majoriteten av eleverna känner sig trygga på rasterna. 96 % svarar ”ja” på frågan ”Känner du dig trygg på rasterna?”, en ökning med några procent jämfört med föregående år. Eleverna som besvarar frågan med ”nej” anger att de känner oro när de är på baksidan av skolgården samt inför de äldre barnen som de inte känner.

Åtgärd: *Inköp av färgglada västar till de vuxna som är ute på rasterna.*

Resultat: Andelen elever som svarar ”ja” på frågan ”Är det lätt att hitta en vuxen på rasterna?” har ökat med 10 % jämfört med föregående år.

Översyn av bemanningen i omklädningsrummen.

De flesta eleverna (89 %) anger att det fungerar bra i omklädningsrummen, en ökning med 5 % jämfört med föregående år. De negativa kommentarerna handlar till stor del om ljudnivån.

Elevernas trivsel och skolmiljön ska följas upp på klassråd och elevråd.

Elevrådet, tillika miljöråd, behandlar ärenden från klassråden som handlar om trivsel, miljö - samspelet mellan elever/klasser. Åtgärder diskuteras och återförs till klassråden.

Kartläggning och nuläge

Majoriteten av eleverna (96 %) anger att de trivs i klassen, känner sig trygga på rasterna och att de känner till skolans ordningsregler. Andelen elever som anger att de har arbetsro i klassrummet har ökat med 20 % jämfört med föregående termins avstämning.

Enkätsvaren visar att läsårets gemensamma arbete för att minska andelen kränkningar har gett resultat. Andelen fysiska och psykosociala kränkningar har minskat men andelen elever som svarar ”ja” på frågan ”Brukar något barn på skolan hota dig?” har ökat med ett par procent. Områden/platser på skolgården som eleverna anger som otrygga är områden där många samlas för att leka eller spela t.ex. baksidan av skolbyggnaden. De yngre eleverna anger att de känner oro inför de äldre barnen som de inte känner.

I omklädningsrummen skriver eleverna att det är för hög ljudnivå och att ”några larvar sig”.

Handlingsplan för läsåret

Åtgärder:

- Området ute på skolgården som eleverna angivit som otryggt - baksidan av skolbyggnaden - ska prioriteras av de vuxna som är ute på rasterna.
- Fortsatt arbete med området ”normer och värden” och målsättningen att varje elev respekterar andra människors egenvärde. Andelen elever som svarar ”nej” på frågan ”Brukar något barn på skolan hota dig?” ska öka.
- Gränsöverskridande arbete, t.ex. gemensamma aktivitetsdagar, för att elever i olika åldrar ska lära känna varandra.
- Fortsatt bemanning i omklädningsrummen.
- Elevernas trivsel och skolmiljön ska följas upp på klassråd och elevråd.

Uppföljning och utvärdering

- Varje termin besvarar eleverna frågor på temat ”Hur har du det i skolan?”
- Elever, föräldrar och personal utvärderar läsåret via enkäter.
- Uppföljning av genomförandet av de planerade åtgärderna samt resultatet av åtgärderna vid läsårets slut.
- Likabehandlingsplanen utvärderas och revideras inför kommande läsår. Enkätsvaren bildar underlag för revideringen.

2014-10-24

Margaretha Lindberg,
Rektor

Arbetsgång för antimobbingteamet vid misstänkt mobbning

Antimobbingteamets medlemmar är Therese Pettersson, Eva Öberg, Ewa Seilinger,
Pia Aronsson

För att kunna stoppa mobbning är det viktigt att teamet kan samla information om den misstänkta mobbningen på ett varsamt men samtidigt snabbt och effektivt sätt.

- Någon slår ”larm” om att en elev troligen eller säkert utsätts för mobbning.
- Samtal med den mobbade - utsatta eleven.
Antimobbingteamet informerar hemmet och elev/vårdnadshavare ombeds att skriva ner konkreta situationer.
- Vuxna på skolan informeras. De ombeds att vara extra observanta och informera antimobbingteamet om ev. händelser.
- Samtal med mobbarna, en och en, direkt efter varandra.
Mobbarna informeras då också om att vuxna på skolan är informerade och observanta.
Vårdnadshavare kontaktas.
- Återträff med den mobbade.
- Uppföljningssamtal med mobbarna.
- Uppföljningssamtal med den mobbade och mobbarna för att se om samtalen gett resultat.

Om mobbningen inte upphör

- Antimobbingteamet kallar vårdnadshavare och elev till samtal.
- Anmälan till socialtjänsten och/eller polis.

2014-10-24

Margaretha Lindberg
Rektor

Dokumentation kränkande behandling/trakasserier

Datum:

Plats och tidpunkt för händelsen:

Vilka var inblandade?

Vad hände?

Åtgärder?

Hur informerades hemmet?

Samtal med föräldrar och elever.
Åtgärder?

Datum för uppföljning?

Uppgiftslämnare:

Dokumentation uppföljningssamtal kränkande behandling/trakasserier

Datum:

Närvarande:

Nuläge?

Effekt av vidtagna åtgärder?

Ev. nya åtgärder

Datum för ev. uppföljning?

Uppgiftslämnare: